

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 40549**Nom:** Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en les especialitats de serveis sociocultur**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en les especialitats de serveis sociocultur	OPTATIVA

COORDINACIÓ

DE RAMON FELGUERA DAVINIA

ALMERICH CERVERO GONZALO

RESUM

La matèria Innovació Docent i Iniciació a la Investigació Educativa en Serveis socioculturals i a la Comunitat està dissenyada perquè formi un tot amb les altres matèries del mòdul, Complementos per a la Formació Disciplinària i Aprenentatge i Ensenyament dels Serveis Socioculturals. En aquesta matèria s'aborda l'anàlisi de l'activitat dels professors de Serveis Socioculturals des de dues perspectives complementàries que són imprescindibles per a desenvolupar propostes eficaces i innovadores d'ensenyament d'aquestes assignatures:

- La innovació docent és una peça imprescindible per a la millora de la qualitat de l'ensenyament. La recerca de noves i millors formes d'ensenyament no ha de fer-se de manera intuïtiva, sinó fonamentada en coneixements didàctics que es tradueixin en metodologies d'ensenyament, procediments d'elaboració de materials per a l'aula i estils de treball en classe adequats a les característiques dels estudiants i dels continguts de l'especialitat. En aquesta matèria es plantejaran les línies actuals en la innovació docent i els recursos que poden utilitzar-se en la mateixa.

- La investigació educativa és un complement imprescindible per a l'adequat desenvolupament de la innovació docent. En aquesta matèria es farà una introducció a la investigació educativa i criteris de qualitat, revisant els seus principals mètodes, que ha de servir com base per a futurs aprofundiments dels

professors mitjançant la seva participació en projectes d'innovació i investigació didàctica.

Al costat de les altres matèries que configuren els mòduls Genèric, Específic i Practicum, aquesta té com objectiu proporcionar al futur professor la formació necessària perquè sigui capaç d'analitzar críticament la realitat educativa que s'ha d'exercir la seva labor, de resoldre problemes d'ensenyament i aprenentatge en un entorn complex i canviant i d'intervenir en el context educatiu que li competeix, com professional reflexiu, innovador i eficaç.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Adquirir estratègies para estimular el esfuerzo del alumnado de la etapa o área correspondiente y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros, y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativa personales.

Analizar críticamente el desempeño de la docencia, de las buenas prácticas y de la orientación utilizando indicadores de calidad.

Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje en las materias propias de la especialización cursada. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las áreas, materias y módulos propios de su responsabilidad docente.

Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar proyectos de investigación, innovación y evaluación.

Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de las materias de la especialidad.

Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza.

Identificar los problemas relativos a la enseñanza y aprendizaje de las

materias de la especialización y plantear alternativas y soluciones

Planificar, desenvolupar i avaluar el procés d'ensenyament i aprenentatge potenciant processos educatius que facilitin l'adquisició de les competències pròpies dels respectius ensenyaments, atenent al nivell i formació prèvia dels / de les estudiants així com l'orientació dels mateixos, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Saber aplicar els coneixements adquirits i ser capaços de resoldre problemes en entorns nous, o poc coneguts, dins contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La investigació educativa.

Objectius. Models de l'investigació educativa i la seua relació. Aplicació a la docència dels Serveis socioculturals.

2. Procés general de la investigació educativa.

Plantejament del problema. Revisió de la literatura. Formulació d'objectius i hipòtesi: variables. Disseny de la investigació. Selecció de les unitats d'anàlisi. Mètodes de recollida de la informació: escales de mesura i criteris de bondat de la mesura. Anàlisi de la informació. Conclusions. L'informe d'investigació. Aplicació a la docència dels serveis socioculturals.

3. Criteris de qualitat de la investigació educativa.

Perspectiva quantitativa. Perspectiva qualitativa. Aplicació a la docència dels serveis socioculturals.

4. Dissenys en Investigació educativa.

Característiques i classificació del dissenys. Aplicació a la docència dels serveis socioculturals.

5. Projectes i informes en Investigació educativa: disseny, desenvolupament i anàlisi.

6. La innovació docent en els serveis socioculturals

Criteris d'innovació. Metodologies preferents en l'ensenyament dels serveis socioculturals: el aprenentatge cooperatiu, les metodologies lúdiques, la investigació acció, projectes, resolució de problemes. Recursos i materials.

7. Repercució del plantejament de les competències bàsiques en l'educació.

Història i plantejament general de la CCBB. Anàlisi de les competències en l'especialitat de serveis socioculturals. Plantejaments bàsics de la programació en competències.

8. Fonts de documentació en intervenció socioeducativa.

Webs de recursos. Associacions. Publicacions. Bibliografia.

9. La formació i investigació dels professionals dels serveis socioculturals en una perspectiva internacional.

Plantejaments. Models formatius. Associacions internacionals. Disseny i desenvolupament de projectes. Espais i estratègies per a la formació continua i el desenvolupament professional.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	48,00
Total hores	48,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	60,00
Estudi i treball autònom	42,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00

METODOLOGIA DOCENT

Les classes tindran un caràcter teòric-pràctic, en el qual s'incorporarà tant la teoria com la pràctica de forma conjunta. Per tant, en funció de les competències, dels resultats d'aprenentatge i dels continguts s'utilitzaran diversos mètodes d'ensenyament: metodologia expositiva, aprenentatge cooperatiu, aprenentatge basat en problemes, discussió en grup, comentari de text, activitats pràctiques i d'aplicació individuals i grupals, etc.

S'emprarà una metodologia participativa i dinàmica amb la finalitat de promoure la implicació i la participació de l'alumnat en les classes, incloent explicacions del professorat per a clarificar els continguts teòrics i pràctics. Per això, es fomentarà l'aprenentatge cooperatiu per a l'elaboració d'un treball o treballs sobre continguts de la matèria i reforçar el treball individual. Es desenvoluparan debats, treballs pràctics, exposicions i projectes de diversa índole relacionats amb la professió docent i amb la temàtica de la matèria.

La tutoria, tant individual com grupal, serveix per coordinar a l'alumnat en les diferents tasques acadèmiques, individuals i grupals, i el progrés de l'alumnat al llarg de la matèria.

Cada docent especificarà els materials i textos que caldrà llegir i comentar per a l'estudi de la matèria. Això s'indicarà a l'alumnat al començament de la matèria.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'adquisició de les competències per part de l'alumnat es realitzarà combinant diferents tipus d'informacions, vinculades a les diferents activitats que els alumnes i les alumnes desenvoluparan en la matèria. L'avaluació, que serà concretada per cada docent, podrà incloure les següents parts diferenciades:

- Proves orals i/o escrites fins un 60%.
- Treballs i activitats individuals realitzats per l'alumnat fins un 30%.
- Treballs i activitats grupals realitzats per l'alumnat fins un 40%.
- Participació en les classes fins un 20%.

Tenint en compte els diferents apartats en segona convocatòria seran recuperables els apartats a i b, que suposaran, com a mínim, un 60% de la puntuació.

Per a superar la matèria la nota global de l'avaluació haurà de ser, com a mínim, un 5 de mitjana –sobre 10–, tenint en compte que és necessari aprovar en cadascun dels àmbits (innovació i investigació) els components d'avaluació que determini cada docent.

El plagi o l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial podrà ser sancionat d'acord amb l'article 15 del Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València.

BIBLIOGRAFIA

- ADELL, J. (1998): "Redes y educación". En J. de PABLOS y J. JIMÉNEZ (Coords.): Nuevas Tecnologías, Comunicación Audiovisual y Educación. Barcelona: CEDECS. 177-212.
- AGUADED J.I. Y MARTÍNEZ-SALANOVA, E. (1998); «Medios, recursos y tecnología didáctica para la formación profesional ocupacional». Edita Facep. Federación Andaluza de Centros de Estudios Privados.
- AGUERRONDO, Inés. Formación de docentes para la innovación pedagógica. Seminario Internacional Los Formadores de Jóvenes en América Latina. OIE.
- ALMERICH, G., ORELLANA, N. SUÁREZ, J.M., ALIAGA, F. M. Y BO, R. M. (2010). Iniciación a la Investigación Educativa para el profesorado de secundaria. Valencia: Palmero Ediciones.
- BISQUERRA, R. (2004). (Coord.) Metodología de la Investigación Educativa. La Muralla. Madrid.
- CABERO, J. (2000); "Las Nuevas Tecnologías de la Información y Comunicación: aportaciones a la enseñanza". En Cabero, J. (editor): Nuevas Tecnologías aplicadas a la educación. Síntesis. Madrid.
- CASAL, Joaquín; COLOMÉ, Francesc; COMAS, Mercé (2003); La interrelación de los tres subsistemas de formación profesional en España. Fundación Tripartita para la Formación en el Empleo. Madrid. Disponible en: http://www.oei.es/pdfs/interrelacion_subsistemas_fp_espana.pdf
- COHEN, L. Y MANION, L. (1990). Métodos de Investigación Educativa. La Muralla. Madrid.
- DOMÍNGUEZ, G. (2000). Las nuevas tecnologías y la formación continua. Más allá de instrumentos o herramientas. Hacia una nueva cultura de la formación y su organización. En J. CABERO y otros (Coords.). Y continuamos avanzando. Las nuevas tecnologías para la mejora educativa. Kronos. Sevilla.

- ELICHIRY, N. (1998); Sistematización de proyectos educativos innovadores financiados por la Fundación Kellogg en Argentina. Fundación W. K. Kellogg. Buenos Aires.
- ELLIOT, J. (1993). El cambio educativo desde la investigación-acción. Morata. Madrid.
- INSTITUTO NACIONAL DE LAS CUALIFICACIONES (2008); Catálogo Nacional de Cualificaciones Profesionales. Ministerio de Educación y Ciencia Instituto Nacional de las Cualificaciones (INCUAL). Madrid. Disponible en: http://www.mepsyd.es/educa/incual/pdf/CNCP_03_08_esp_ing.pdf
- MCMILLAN, J. H. Y SCHUMACHER, S. (2005). Investigación Educativa. Pearson Educación. Madrid.
- NEIRA, Domingo (2004); Innovación vs Globalización. Tórculo Ediciones. Santiago de Compostela.
- RODRÍGUEZ, G., GIL, J. Y GARCÍA, E. (1996). Metodología de la Investigación Cualitativa. Aljibe. Málaga.
- SANDÍN ESTEBAN, M. P. (2003). Investigación Cualitativa en Educación. Fundamentos y tradiciones. McGraw-Hill. Madrid.
- STENHOUSE, L. (1987). La investigación como base de la enseñanza. Morata. Madrid.
- TÓJAR HURTADO, J. C. (2006). Investigación Cualitativa. Comprender y actuar. La Muralla. Madrid.
- VÉLEZ VALERO, Rosi y FERNÁNDEZ GARRIDO, Mª Llanos (2003); Servicios a la comunidad. Integración Social. Editorial MAD. Sevilla
- VV. AA. (2003); Servicios a la comunidad. Supuestos prácticos. Editorial MAD. Sevilla.
- WALKER, R. (2002). Métodos de investigación para el profesorado. Técnicas de evaluación. Morata. Madrid.
- American Psychological Association. (2020). Publication Manual of the American Psychological Association: The Official Guide to APA Style (7th ed.). Washington, DC: American Psychological Association.
- ORELLANA, N., ALMERICH, G., DÍAZ-GARCÍA, M. I. y SUÁREZ-RODRÍGUEZ, J. M. (2021).

Investigación en Educación. Una visión Práctica. Palmero.